

Flexibilitás

Vajda János

az én szememmel

5 év után, immár több mint egy hónapja, újra minden irányba hajtogatható kijelzőjű fényképezőgép birtokában vagyok. Mivel D-SLR fronton is előbb-utóbb cserére fogok kényszerülni, a bridge kamera váltása vagy végleges elhagyása és flexibilis keresőjű D-SLR-re való cseréje kérdését komoly dilemma előzte meg. A döntés mérlegelése talán mások számára is hasznos lehet, ezért foglalom össze tapasztalataim alapján ebben a cikkben a válaszokat a kérdésekre. Még akkor is, ha kénytelen vagyok a Canon gyártmányaira alapozni, mivel ezekkel fotózok, a típusok azonban behelyettesíthetők a mások által használt gyártók termékeire.

mények között még a „félkezes” géptartás sem jelent problémát a kis súly és a képstabilizátor miatt. Ezzel ellentétben a nagy gépek keresői, ma már a kisebb érzékelőjű (cropos) vázak esetében is elég nagy méretű, teljes vagy majdnem teljes nézőképet biztosítanak a gondos kompozícióhoz, de még a manuális élességállításhoz is. LCD kereső többévi használata után is idegennek éreztem az 50D és az 5D Mark II-vel a kijelző használatát. Igazán állványon hasznos táj- vagy közelfényképezéskor, illetve esetekben, amikor tanítványom kompozíciós elképzeléseit beszéltek meg az LCD-re kivetített képen. Ezekben a helyzetekben meg igazán nem kellett

A digitális videózás területén jelentek meg az első nagyméretű, kihajtható LCD kijelzők. Ezeket a digitális kompaktokba elég hamar beépítették. A PowerShot G széria korai típusainak ez talán nagyobb előnye is volt a jó optikai és képteljesítmény mellett. Nem véletlen, hogy az ezen a területen is erősödő verseny miatt a G11 óta visszakerültek a tekerészhető nézőkék.

A tükörreflexes fényképezőgépek, különösen az analógok esetében nagy probléma volt a keresőtől való „elszakadás”. A professzionális csúcskameráknál a cserélhető kereső nem igazán ol-

dotta meg a problémát. A fordított kép nehezítette a beállítást, különösen mozgó téma esetében. A fej fölé emelve, vagy a talajszint közelébe helyezve messzebből is lehetett beléjük nézni, így az eleve kisebb kép (középfórmátumhoz mérve is) még tovább nehezítette a gondos komponálást, de főleg az élesség beállítását. A szögkeresők pedig igazán makrofotózásakor bizonyultak csak hasznos tartozéknak. A hajtogatható LCD kijelzők jelentették erre a megoldást, ezért kicsit érthetetlen, miért kellett annyi ideig várni a megjelenésükre a felsőbb osztályban.

Volt azonban módomban használni LiveView keresős D-SLR-t, és az ezzel szerzett tapasztalataim talán rá is világíthatnak a gyártók oldaláról tapasztalható hezitálás okaira. A mai, korszerű digitális tükörreflexes kamerák minimum kétszer annyi képpontot rögzítenek, mint a kompaktok. A többretű beágyazott információ óriási adathal-

mazt jelent, aminek a képi feldolgozása több időt vagy izmosabb rendszert igényel. A gyors processzornak azonban magasabb a teljesítményigénye is. Akár a kamera mozgatható,

akár mobilis téma esetében bizonyos mértékű fázisidő-elcsúszás jelentkezik a valós és a megjelenített kép között, ami zavaró is lehet. Ez a kompakt gépeknél viszont kezelhető, vagyis inkább elfogadható mértékű. A kevésbé, jobbra csak szükségből és tartozék nélkül használható optikai kereső mellett az emberben hamar kialakul az LCD alapú keresés. A rövidebb felépítésű objektívek nagy rekesznyílás mellett is elég mélységélességgel rendelkeznek ahhoz, hogy az esetleges távolságmérési hibák egy eltartott helyzetű kapáslövésnél ne jelentkezzenek a képen. Extrém körü-

a kihajtható kereső. Még földközépszinten is jól kezelhetők a nagy nézési beeső szög jóvoltából, nem kell beásnunk magunkat a kamera mögé. (Ez igaz volt a G9 és G10 esetében is.)

Amikor 2005 után visszatértem 2007-ben a bridge kamera használathoz (G2-ről G9-re), a flexibilis kereső elsősre nagyon hiányzott. A sok szögből jól látható, de főleg nagyméretű kijelző hamar feled-

tetni tudta. Csak a nagylátászöveget keveselltem, és hiányoltam, hogy a RAW nem kezelhető a Digital Photo Professionalban. Ezért váltottam aztán nagyon hamar a G10-re. Aztán, ahogy megjelent a 11-es, ettől is elment a kedvem, egy jó darabig nem is használtam, majd az év közepén meg is váltam tőle. Ekkor jelentkezett a dilemma, hogyan tovább? Ki kellene hamarosan váltani az öregedő 350D-t, de mivel, és mi legyen a kompakt oldallal? A 60D-vel, és akkor a hajlítgatható kereső miatt nem kell a kompakt? Vagy kell a 11-es és mellé egy a büdskébe beférő D-SLR? Mondjuk a 7D, vagy szerényebb esetben a három számjegyű sorozat utolsó tagja? Végül is a saját igényemnek megfelel a D-SLR-ek belépő szintje, vagy gondolni kell a szolgáltatásaira is? A G12 megjelenése és a

tükörreflexes gépekkel tapasztaltak összevetése azonban egyértelművé tette a döntést, még ha egyelőre csak az előbbi beszerzését illetőleg is.

A csúcskategóriájú digitális kompakt fényképezőgépeket nem véletlenül nevezik híd (bridge) kameráknak: átmenetet képviselnek az egyszerű kompaktok és a DSLR-ek között. Képi teljesítményük bizonyos határok között megközelíti a tükörreflexes gépekét, a RAW-ban rögzítés, különféle adapterekkel szűrők, előtéttek és napellenzők használatának a lehetősége még inkább erre a szintre emeli őket. Kis méretük (tartozékok nélkül, kikapcsolva zsebben is elférnek), gyors alkalmazhatóságuk miatt azonban, még korlátaik ellenére is hasznos kiegészítői egy „komolyabb” felszerelésnek. Mindezekre a tortán a hab az előzőekben taglalt flexibilis kijelző. Ugyanakkor vannak

olyan helyzetek, amikor nem is célszerű elővenni a nagygépet egy böhöm telével, mert azonnal ellenállásba ütközhetünk annak részéről, akire esetleg irányítjuk. Az inkognitó vagy az intimitás megőrzésére ideális eszköz. Egy fotós barátom szerint: „jó kézben halálos fegyver.” Legyen erre példa Gárdi Balázs legutóbbi világnyertes sorozata, amit saját elmondása szerint nem is tudott volna mással elkészíteni. Nem vesznek vele komolyan a hozzá nem értők, és ez óriási handicap...

Azok táborába tartozom tehát, akik nem tudják elképzelni fotós szenvedélyeik kiélését ezek nélkül a kicsi, de annál használhatóbb szerkezetek nélkül. Mind a kétféle típusra szükségem van, de a kicsi mindig nálam lehet, míg a nagy felszerelést örökké magammal cipelni nem is mindig tudom. Vannak olyan események, amelyekben nem illik nagy szett-táskával, főleg hátzissákkal megjelenni, csak megbízott fotósként. A D-SLR-t meg ha le is csupasztjuk az elemtartó leszedésével, akkor is rá kell tenni valami objektívet, úgy meg már nem fér zsebbe, kistáskába. De sokszor a szokványos utakon is egyszerűbb egy-egy olyan téma esetén, amelyiknek a korlátaiba befér a kis kompaktot előkapni, mert azonnal tetre kész. Ugyanakkor a szélsőséges gyűjtőtávolságokhoz, az alapos vagy aprólékos, illetve a megrendelő igényeihez mért igényességű munkához, a gyors egymásutáni felvételezéshez kell a D-SLR is! Ezek azonban nem a mindennapok. Dilemmám egyik része már megoldódott, a másik még vár magára, s mint olyan sokunknál, itt már az anyagiak is erősen beleszólnak a döntésbe. Egyet azonban biztosan tudok: egy flexibilis LCD-jű gép elég, és az már megvan. ◀

FOTO MOZAIK • 2011 január

A lapítványi formában működtetett, nyitott formájú művészeti iskolánkban tizenhatodik éve folyik kétszakos fotográfus- és filmesképzés, egymásra épülő, de önállóan, egyes egységekben is elvégezhető kurzusokban, alap-, közép- és felsőfokon tanítjuk a képi gondolkozást, a vizuális önkifejezést, az ehhez szükséges analóg és digitális technikákat.

A fotográfia nem pusztán egy szakma, hanem kreativitásfejlesztő örömforrás. Az első szemeszter alapozó képzés, teljesen kezdőknek, felvételi nélkül. A következő két félév adja a középfokú elhelyezkedésre vagy önálló munkára alkalmas tudást. Itt már tantárgyakra és egy embert ábrázoló, illetve nem ábrázoló tematikára bomlik a képzés. Harmadévből havi váltásban különböző, gyakran egymástól teljesen eltérő irányzatokat képviselő fotográfusok, fotóművészek kínálják fel az utakat a hallgatóknak.

Olyan szemlélet mentén igyekszünk tanítani, amelynek során nem a tanár szubjektív véleménye a döntő. Van szakmai szempont, van mérhetősége egy képnek. Fontos, hogy a hallgatók megértsék, létezik egy alkotói fotográfia, egy önkifejezés, de ez mégsem pusztán szubjektív kérdés. Szakmailag ezek megtanulható és mérhető dolgok.

Oktatásunk folyamatos műhelymunkára épül, melyhez hallgatóinknak korlátlan idejű analóg és digitális labort és bizonyos óraszámú műteremgyakorlatot biztosítunk. Alapítványunk ösztöndíjakkal, pályázatokkal is segíti a legtehetségesebbeket. 2011 augusztusában rendezzük 17. országos alkotótáborunkat, ez mindig egy rendkívüli hangulatú, koncentrált szakmai együttlét.

Az iskolai alkotómunka eredményeit igyekszünk minél szélesebb körben publikálni – az elmúlt években eddig 47 kiállítást szerveztünk hallgatóinknak –, hazai és külföldi filmszemlékre, fesztiválokra nevezünk.

1989 óta adjuk ki a Szellemkép kortárs vizuális folyóiratot, melynek fő tematikája a fotográfia és a társművészetek. A lap célja a fiatal alkotók és pályakezdő művészek, szerzők számára a publikációs lehetőség megteremtése.

Fuchs Lehel

A Szellemkép Szabadiskola egyik motója: a szép képtől eljutni a jó képig. Alkotói fotográfiát tanítunk. Azt pótoljuk, ami így együtt nincs máshol.

Szellemkép Szabadiskola

Simon Szilvia felvétele, Szellemkép alkotótábor, 2010, Pacsa
Aranyos Gergő felvétele, Szellemkép alkotótábor, 2010, Pacsa

Bővebben a www.szellemkep.hu vagy a Facebook weboldalon, vagy személyesen az iskola címén (Szellemkép Szabadiskola, Budapest VII., Dob u. 20. T.: 321-3637)